

ASIA Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Marttiini Oy
Marttiintie 6
96300 ROVANIEMI

Yhteyshenkilö: Jyrki Salomaa, jyrki.salomaa@rapala.fi

Y-tunnus 0192218-9

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti	Rovaniemen kaupunki
Osoite	Marttiintie 6, 96300 Rovaniemi
Kiinteistötunnus	698-5-598-2

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 28.5.2020 ja sitä on täydennetty 16.6.2020.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella on voimassa Rovaniemen kaupungin (kaupunginosa nro 5) asemakaava, jossa alue on osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi (**KTY-1**).

Kohdekiinteistö rajautuu pohjoisessa ja kaakossa opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueisiin (**YO**), idässä autopaikkojen korttelialueeseen (**LPA-2**), etelässä toimitilarakennusten korttelialueeseen (**KTY-1**) ja lännessä Marttiintiehen.

Kiinteistön omistaa Rovaniemen kaupunki ja vuokralainen on Marttiini Oy.

ILMOITETTU TOIMINTA

Kohteessa toimii Marttiini Oy:n omistama puukkotehdas. Puukkotehtaan alueelle on aikaisemmin läjitetty puukkojen hiomisesta syntynyttä hiomajätettä. Jäte koostui pääosin metallihipuista ja hiomakivien sidosaineista. Marttiini Oy on sopinut Lassila & Tikanojan kanssa hiomajätteen jätekasan loppusijoittamisesta Leppävirralle. Kasa on siirretty Marttiini Oy:n kiinteistöltä loppusijoitusalueelle.

Marttiini Oy:n toimeksiannosta AFRY Finland Oy on tehnyt entisen hiomajätekasan alueella maaperän pilaantuneisuustutkimuksen 20.2.2020. Tutkimuksista on laadittu maaperän pilaantuneisuustutkimus ja kunnostussuunnitelma (101013725) 28.5.2020. Tutkimuksilla oli tarkoitus selvittää, onko hiomajätekasasta kulkeutunut haitta-aineita alapuoliseen maaperään. Tutkimuksissa alueella todettiin kohonneita metallipitoisuuksia.

Puukkotehtaan toiminta tulee päättymään kiinteistöllä syksyllä 2020. Tehtaan aputoiminnot jatkuvat kiinteistöllä.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Tutkimusalueella on pintamaana soraa ja/tai siltistä hiekkamoreenia (täyttömaata) ja paikoin mursketta. Hallin ympäristön piha-alue on asfaltoitu. Pohjamaana on hiekkamoreenia 3-4 metrin syvyydelle.

Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue Pöyliövaara (12699107, muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue) sijaitsee kohteesta noin 1,4 kilometrin etäisyydellä kaakossa.

Lähin vesistö Kemijoki sijaitsee kohteesta noin 500 metrin etäisyydellä etelässä.

HAITTA-AINETUTKIMUKSET JA SELVITYKSET

Maasto- ja laboratoriotyöt

Kiinteistön koilliskulmalla, poistetun hiomajätekasan alueella, tehtiin kaksi (2) koekuoppaa (KK1 ja KK2) kaivinkoneella 20.2.2020. Maanäytteet otettiin kaasutiiviisiin Rilsanpusseihin tietyltä tasolta otetusta maa-aineksesta. Maanäytteitä otettiin syvimmillään 1,3 metrin syvyydelle. Otetuista näytteistä kolme (3) valittiin laboratoriossa analysoitaviksi metallien osalta. Yhdestä (1) näytteestä määritettiin myös liukoisuudet.

Maanäytteiden analysoinnit tehtiin SGS Finland Oy:n sertifioitussa laboratoriossa Kotkassa.

Analyysitulokset

Metallit

Tutkimusten mukaan maaperässä havaittiin valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon ylittävät pitoisuudet kromia kahdessa (2) näytteessä: KK1 syvyydellä 0-0,7 metriä 301,6 mg/kg ja KK2 syvyydellä 0-0,6 metriä 2 763 mg/kg. Näyt-

teessä KK2 esiintyi myös alemman ohjearvon ylittävä antimonipitoisuus 47,8 mg/kg ja kynnysarvon ylittävinä kuparipitoisuus 108,5 mg/kg ja nikkelpitoisuus 69,9 mg/kg.

Muilta osin metallien pitoisuudet olivat pieniä ja alittivat kynnysarvotason. Analyysitulokset on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Maanäytteiden analyysitulokset metallien osalta.

LABORATORIOANALYYSITULOKSET , Maaperä												
		Metallit ja puolimetallit										
Tunnus	Syvyys (m)	Arseeni (As)	Kadmium (Cd)	Koboltti (Co)	Kromi (Cr)	Kupari (Cu)	Elohopea (Hg)	Nikkeli (Ni)	Lyijy (Pb)	Antimoni (Sb)	Vanadiini (V)	Sinkki (Zn)
		mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
Kynnysarvo (VNA)		5,00	1	20	100	100	1	50	60	2	100	200
Alempi ohjearvo (VNA)		50	10	100	200	150	2	100	200	10	150	250
Ylempi ohjearvo (VNA)		100	20	250	300	200	5	150	750	50	250	400
KK1	0-0,7	1,1	<0,3	6,8	302	38,7	<0,2	18,3	5,6	3,2	27,6	37,7
KK2	0-0,6	<0,7	<0,3	9,2	2 763	109	<0,2	69,9	7,4	47,8	26,9	90,8
KK2	1,0-1,3	3,3	<0,3	13,8	56,3	31,3	<0,2	25,5	6,5	<1	73,6	38,2
VNA, Valtioneuvoston asetus 214/2007												

VNA, Valtioneuvoston asetus 214/2007

Tehtyjen metallianalyysien perusteella näytteestä KK1 syvyydeltä 0-0,7 metriä ja näytteestä KK2 0-0,6 metriä tehtiin kokoomanäyte KOK1, joka laitettiin liukoisuustesteihin metallien osalta, jotta liukoisuustestituloksia voitaisiin tarvittaessa verrata kaatopaikka-asetuksen (331/2013) mukaisten kaatopaikkaluokkien liukoisuusarvoihin, mikäli testin analyysimääritysrajat ylittyisivät ja liukenemista tapahtuisi. Liukoisuustestin tulokset on esitetty taulukossa 2.

Metallien liukoiset pitoisuudet

Liukoisuustestauksessa (2-vaiheinen ravistelutesti) materiaalia ravistellaan 6 tuntia L/S-suhteella 2, (veden määrä suhteessa kontaktissa olleen jättemateriaalin määrään), jonka jälkeen se suodatetaan ja kuivaamatonta materiaalia ravistellaan vielä 18 tuntia L/S-suhteella 8 (kumulatiivinen L/S-suhde). Liukoisuustesti kuvaa metallien liukenemista pitkällä aikavälillä, useiden kymmenien vuosien kuluessa.

Näytteissä antimonin, nikkelin ja fluoridin pitoisuudet ylittivät pysyvän jätteen kaatopaikan raja-arvon, mutta pitoisuudet alittivat selvästi tavanomaisen jätteen kaatopaikan raja-arvon. Kupari- ja molybdeenipitoisuudet olivat koholla, mutta alittivat pysyvän jätteen kaatopaikan raja-arvon. Muut tutkitut metalli- ja alkuainepitoisuudet alittivat analyysitarkkuuden, myös kromin osalta. Fluoridia (F-) havaittiin pieninä pitoisuuksina, joka ylitti pysyvän jätteen kaatopaikan raja-arvon, mutta oli alle tavanomaisen jätteen kaatopaikan raja-arvon. Sekä kloridi- että sulfaattipitoisuudet olivat alle analyysimääritysrajan. Liunneen orgaanisen hiilen pitoisuus (DOC 157 mg/kg) alitti kaatopaikka-asetuksen (331/2013) mukaiset vertailuarvot.

Liukoisuuksien osalta maa-aines voidaan sijoittaa kaatopaikka-asetuksen (331/2013) mukaisesti tavanomaisen jätteen kaatopaikalle, mutta pysyvän jätteen kaatopaikalle maa-ainesta ei voi sijoittaa.

Taulukko 2. Liukoisuustestin (KOK1) kumulatiivinen liuennut määrä L/S=10 ja pitoisuuksien vertailu kaatopaikkaluokkien liukoisuusarvoihin kaatopaikka-asetuksen (331/2013) mukaan.

Aine / muuttuja				
Kaatopaikalle hyväksyttävän jätteen kelpoisuusvaatimukset	Pysyvän jätteen kaatopaikka	Tavanomaisen jätteen kaatopaikka	Vaarallisen jätteen kaatopaikka	KOK1
				mg/kg
KOKONAISPITOISUUDET				
PCB- yhdisteet	1			-
PAH- yhdisteet	40			-
Mineraaliöljyt (C10-C40)	500			-
LIUKOISUUDET L/S 10				
				mg/kg
Arseeni (As)	0,5	2	25	<0,1
Kadmium (Cd)	0,04	1	5	<0,01
Kromi (Cr)	0,5	10	70	<0,1
Kupari (Cu)	2	50	100	1,9
Lyijy (Pb)	0,5	10	50	<0,1
Sinkki (Zn)	4	50	200	<0,8
Antimoni (Sb)	0,06	0,7	5	0,36
Barium (Ba)	20	100	300	<4,0
Molybdeeni (Mo)	0,5	10	30	0,2
Nikkeli (Ni)	0,4	10	40	0,7
Seleen (Se)	0,1	0,5	7	<0,03
Vanadiini (V)	-	-	-	<0,4
Elohopea (Hg)	0,01	0,2	2	<0,002
Kloridi (Cl ⁻)	800	15 000	25 000	<160
Sulfaatti (SO ₄ ²⁻)	1000	20 000	50 000	<200
Fluoridi (F ⁻)	10	150	500	19
Liuennut orgaaninen hiili (DOC)	500	800	1 000	157

PILAANTUNEISUUS JA PUHDISTUSTARPEEN ARVIOINTI

Lähtökohdat

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annettiin 1.3.2007 ja se astui voimaan 1.6.2007. Valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaan maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin on perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle.

Olosuhteiden muuttuessa maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan.

Valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava, jos yhden tai useamman haitallisen aineen pitoisuus maaperässä ylittää asetuksen (214/2007) liitteessä säädetyn kynnsarvon. Alueilla, joilla taustapitoisuus on kynnsarvoa korkeampi, arviointikynnyksenä pidetään taustapitoisuutta.

Riskinarviointi

Kohteen kunnostustarve arvioidaan ensisijaisesti kohdekohtaisella riskitarkastelulla. Riskitarkastelussa huomioidaan haitta-aineen lähde, määrä, kulkeutumisreitit ja haitta-aineille altistuvat kohderyhmät. Maaperän pilaantuneisuuden vertailuarvona käytetään valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistus-

tarpeen arvioinnista annettuja ohjearvoja, ellei riskitarkastelu tai viitearvojen soveltuvuustarkastelu edellytä käytettäväksi muita arvoja.

Tähän kohteeseen soveltuvat käytettäväksi maaperän osalta viitearvoina alemmat ohjearvot, ja koska viitearvot ylittyivät, maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitu riskitarkastelulla.

Kulkeutumisen arviointi

Tutkimuksissa maaperässä havaittiin koekuoppien alueella ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia kromia ja alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus antimonina. Kuparin ja nikkelin pitoisuus ylitti kynnysarvon.

Tehtyjen liukoisuustestien perusteella selvästi kohonneina pitoisuuksina haitta-aineena havaitun kromin liukenemista ei tapahdu lainkaan huomattavan korkeillakaan pitoisuuksilla (Cr 2 763 mg/kg). Antimonin, kuparin, nikkelin ja molybdeenin osalta liukenemista esiintyy jossain määrin, mutta kulkeutumista pohjaveteen ja sen mukana laajemmalle ei arvioida tapahtuvan.

Altistumisen arviointi

Tutkimuksissa maaperässä havaittiin kohonneita metallipitoisuuksia 0-0,7 metrin syvyydellä maanpinnasta. Altistuminen suoran ihokosketuksen tai ruuansulatuselimistön kautta on siten mahdollista, vaikkakin epätodennäköistä. Altistuminen hengitysilman kautta ei ole mahdollista, koska metallit eivät ole haihtuvia.

Kiinteistö ei sijoitu pohjavesialueelle eikä lähialueella pohjavettä hyödynnetä talousvetenä. Liukoisuustestien perusteella voitiin todeta, etteivät maaperässä havaitut metallipitoisuudet ole liukoissa muodossa.

Riskin luonnehtiminen

Havaitut kromin pitoisuudet ovat valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen ylemmän ohjearvon ylittäviä. Kromin pitoisuus oli suurimmillaan moninkertainen ylemmän ohjearvoon verrattuna.

Haitta-aineiden kulkeutumista maaperässä ei tapahdu, koska havaitut metallit eivät liukoisuustestien perusteella ole liukoisia suurinakaan pitoisuuksina.

Altistuminen suoraan ihokosketuksen ja ruuansulatuselimistön välityksellä on mahdollista, vaikkakin epätodennäköistä. Myöskään pohjaveden kautta altistuminen ei ole mahdollista.

Alueella ei ole herkkiä luontoarvoja eikä eläimistöä, joten pilaantuneisuudesta ei aiheudu ympäristöriskiä. Näin ollen ympäristöriskien tarkempaan tarkasteluun ei ole tarvetta.

Puhdistustarve

Kohteen maaperässä todettiin tehtyjen koekuoppien alueella valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen ylemmän ohjearvon ylittäviä pitoisuuksia kromia, alemman ohjearvon ylittävä antimonipitoisuus sekä kynnysarvot ylittävät kuparin ja nikkelin pitoisuudet syvyydellä 0-0,7 metriä. Siten alueella on tarve suorittaa maaperän puhdistustoimenpiteitä.

Alueella esiintyy paikoin myös jätettä mm. betoninpaljoja, puuta ja metallia.

Pilaantuneen maan määrä ja pinta-ala

Pilaantuneen alueen kokonaislaajuus on yhteensä arviolta 100 m², ja kaivu ulottuu syvimmillään noin 1,0 metrin syvyydelle maanpinnasta. Kaivumassojen kokonaismäärä on arviolta 100 m³tr, josta pilaantuneen maa-aineksen osuus on arviolta 80 m³tr (160 tonnia).

Massamäärät ovat arvioita tutkimustulosten perusteella, joten massamäärien muutoksiin tulee varautua.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Alueen puhdistustavoitteeksi esitetään valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) metalleille annettuja alempia ohjearvoja.

Taulukko 3. VNa 214/2007 alemmat ohjearvot metalleille:

Arseeni (As)	Kadmium (Cd)	Koboltti (Co)	Kromi (Cr)	Kupari (Cu)	Nikkeli (Ni)	Lyijy (Pb)	Vanadiini (V)	Sinkki (Zn)	Antimoni (Sb)	Elohopea (Hg)
mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
50	10	100	200	150	100	200	150	250	10	2

Mikäli puhdistettavaksi suunnitellun alueen maaperään jää jostakin puhdistusta rajoittavasta tekijästä johtuen asetetut tavoitepitoisuudet ylittäviä metallien pitoisuuksia, arvioidaan pilaantuneisuuden aiheuttama haitta ja jatkotoimenpiteiden tarve riskitarkastelun perusteella.

Kohteessa ei ole pohjaveden puhdistustarvetta.

Puhdistusmenetelmä

Maaperän pilaantuneisuuden puhdistaminen on suunniteltu toteutettavaksi massanvaiholla. Puhdistuksella maaperän pitoisuudet saadaan haitattomalle tasolle.

Kohteeseen soveltuvin ja kustannustehokkain puhdistusmenetelmä on pilaantuneen maa-aineksen poistaminen ja massojen korvaaminen pilaantumattomalla materiaalilla (massanvaihto), koska pilaantuneisuus ulottuu tehtyjen tutkimusten perusteella syvimmillään 1,0 metrin syvyydelle ja maaperässä on paikoin jätettä (mm. puu, betoni ja metalli.) Tämän vuoksi maa-ainesten kaivu tulee tehdä lajittelevasti siten, että hyödyn-tämiskelpoiset maa-ainekset erotellaan muista aineksista. Maa-aineksen seulontaan on työn aikana varauduttava (mahdollisesti esiintyvän jätteen erottelu maa-aineksen seasta).

Mikäli perustelluista syistä on tarvetta käyttää massanvaihdon lisäksi muita puhdistusmenetelmiä, esitetään niitä erikseen ELY-keskuksen hyväksyttäviksi.

Maa-ainesten käsittely

Pilaantuneiksi todetut massanvaihdoilla poistettavat maa-ainekset toimitetaan asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopaikkaan. Massojen vastaanottaja vastaa massojen loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti.

Jäljelle jäävät, pitoisuustasoltaan alemman ohjearvon alittavat maamassat käytetään ensisijaisesti kaivannon alustäytöissä, mikäli massat ovat rakentamiskelpoisia.

Hyödynnettävät maa-ainekset

Jos kaivutyön yhteydessä joudutaan poistamaan maa-aineksia, joissa pitoisuus alittaa tavoitepitoisuudet, hyödynnetään näitä massoja kaivannon täytössä, silloin kun massat ovat rakentamiskelpoisia. Tällä vältetään turhaa maa-aineksen poiskuljetusta ja korvaavan materiaalin hankintaa. Käyttökelpoiseksi todetut kaivumaat läjitetään kiinteistölle puhdistusalueen läheisyyteen, valvojan osoittamaan paikkaan.

Koska kaivut sijoittuvat pintamaahan ja suhteellisen pienille alueille, ei alueilta tulla todennäköisesti poistamaan merkittäviä määriä hyödyntämiskelpoisia maa-aineksia.

Jätteiden käsittely

Täyttöihin kelpaamattomat kaivumaat kuljetetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan, jossa ne sijoitetaan pitoisuuksien ja vastaanottopaikan ohjeiden mukaisesti. Vastaanottajalla on vastuu pilaantuneiden maiden käsittelystä ja loppusijoittamisesta lupaehtojensa mukaisesti.

Kuljetukset

Pilaantuneet maat kuljetetaan vastaanottopaikkaan kuorma-autolla. Kuormat peitetään pölyämisen ja varisemisen estämiseksi. Kuljetukset varustetaan pilaantuneen maaperän siirtoasiakirjoilla.

Varastointi

Puhdistuskohteesta poistettavat pilaantuneet maat sijoitetaan suoraan luvanvaraiseen ja ympäristöviranomaisen hyväksymään vastaanottopaikkaan, joka vastaa massojen loppusijoituksesta. Puhdistuskohteessa ei massoja varastoida lukuun ottamatta lyhyt-aikaista kasalle laittoa massojen lajittelemiseksi.

Puhdistustyön valvonta

Ennen puhdistustöiden aloittamista puhdistustyön valvojaksi nimetään ympäristöasian-tuntija.

Kaivutyön aikana pilaantuneen alueen rajaamiseksi käytetään pikatestilaitteita, esim. Innov-X (XRF-röntgenfluoresenssi) sekä laboratoriomäärytyksiä.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Alueen maaperä puhdistetaan sitten, että kohteeseen ei jää pilaantunutta maata, joka voisi aiheuttaa ympäristö- tai terveyshaittaa. Lisäksi toimitaan siten, ettei puhdistustyön aikana eikä sen jälkeen aiheudu terveyshaittaa kyseessä olevan alueen toiminnoille. Työ massanvaihdoilla toteutettuna ei oleellisesti poikkea normaalista maanrakennus-työstä, eikä aiheuta siitä poikkeavia ympäristöhaittoja.

Aikataulu

Puhdistustyön kesto on noin 3 päivää.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen. Töiden toteuttamisessa on noudatettava lisäksi seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistön RN:o 698-5-598-2 toimenpidealueelta on poistettava maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) **alemmat ohjearvot** metallien osalta:
 - antimoni (Sb) 10 mg/kg,
 - arseeni (Sb) 50 mg/kg,
 - elohopea (Hg) 2 mg/kg,
 - kadmium (Cd) 10 mg/kg,
 - koboltti (Co) 100 mg/kg,
 - kromi (Cr) 200 mg/kg,
 - kupari (Cu) 150 mg/kg,
 - lyijy (Pb) 200 mg/kg,
 - nikkeli (Ni) 100 mg/kg,
 - sinkki (Zn) 250 mg/kg ja
 - vanadiini (V) 150 mg/kg.

Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Lisäksi toimenpidealueen maaperään haudatut jätteet tulee poistaa. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava ympäristöluvan omaavaan vastaanottopaikkaan.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän puhdistustyöt on saatettava loppuun **30.9.2021 mennessä**. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen ja muiden jätteiden sijoituspaikat on

ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteen luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.

4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetettut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.
5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä, se on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla, josta on sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Mikäli kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, veden viemärointiin on pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto.
6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräys melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työ-

turvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Tarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuus selvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on esitettävä:
 - yhteenveto kiinteistöillä tehdyistä puhdistustoimista, kenttä- ja laboratorio-tutkimuksista sekä tutkimustulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
 - selvitys kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
 - tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
 - työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteiksi on määrätty valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden

ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) alemmat ohjeavot haitta-ainepitoisuuksille. Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoa määrittäessään huomioon alueen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Pilaantuneita maita sisältävien kaivantojen peittämisellä pyritään vähentämään pinta- ja sadevesien pääsyä kaivantoihin ja sitä kautta varmistetaan maaperän lisäpilaantuminen. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty tarvittaessa aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimitamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöllä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan,

että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 30.6.2025 asti. Maaperän puhdistamista koskeva asia on saatettava uudelleen vireille, mikäli ilmoituksessa mainittuja alueita ei em. päivämäärään mennessä saada puhdistettua tämän päätöksen mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/lappi > Ajankohtaista > Kuulutukset. Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kuntien verkkosivuilla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: www.ymparisto.fi > Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi > Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinti > YSL:n kertaluonteisen toiminnan ilmoitusmenettely > Ilmoituspäätökset > Pilaantuneet maa-alueet > Lapin ELY-keskus.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 84 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 26 §:t,
Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7-9 § ja 11 §,
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 880 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista

suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) mukainen suoritemaksu. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 55 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 16 tuntia eli maksu on yhteensä 880 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallinto-keskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 150 €, 6-13 tuntia 385 €, 14-27 tuntia 1 155 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Päätös hakijalle

Jäljennös maksutta (sähköisenä):

Rovaniemen kaupunki

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Suomen ympäristökeskus

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot lisätään valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään (kohde ID-numero 20008747).

MUUTOKSENHAKU

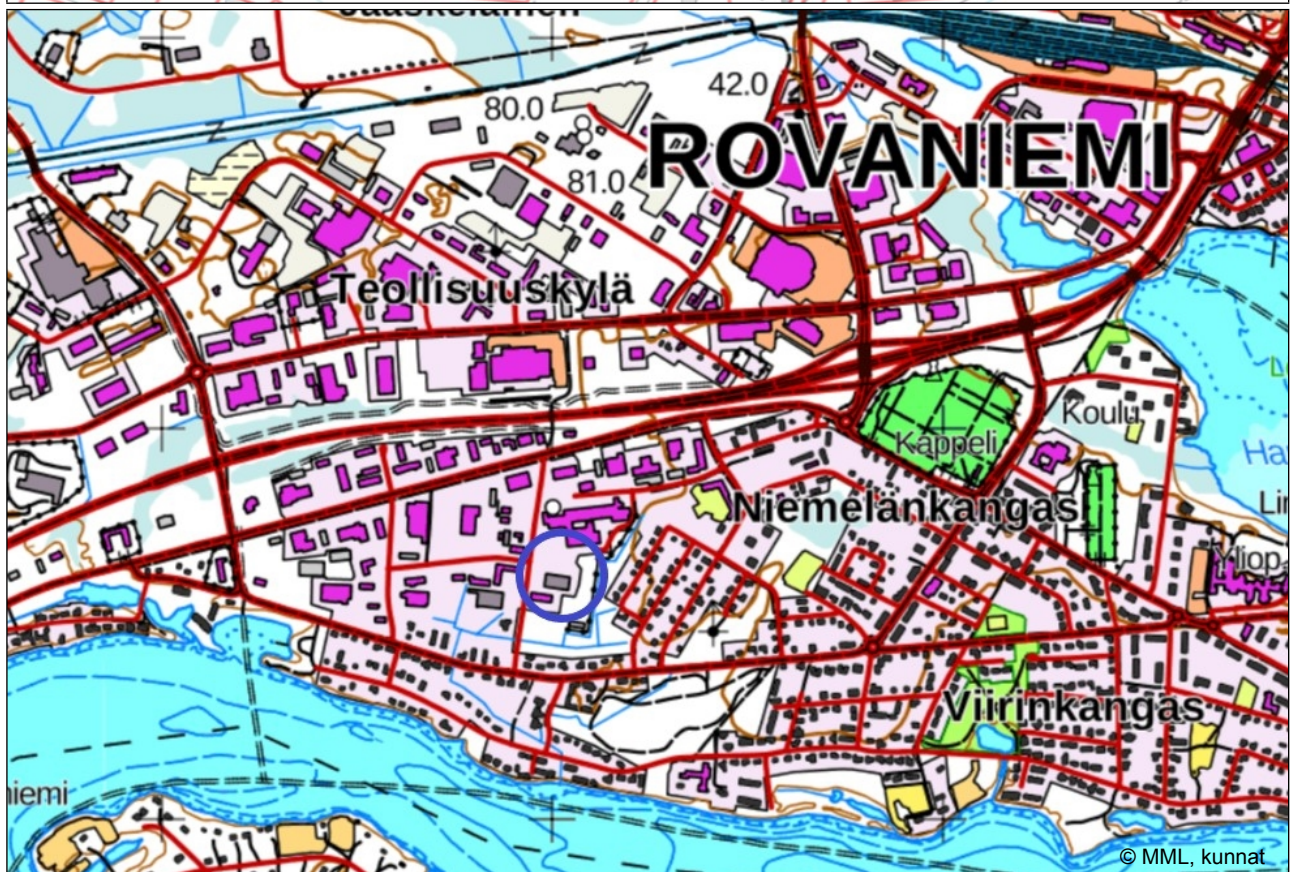
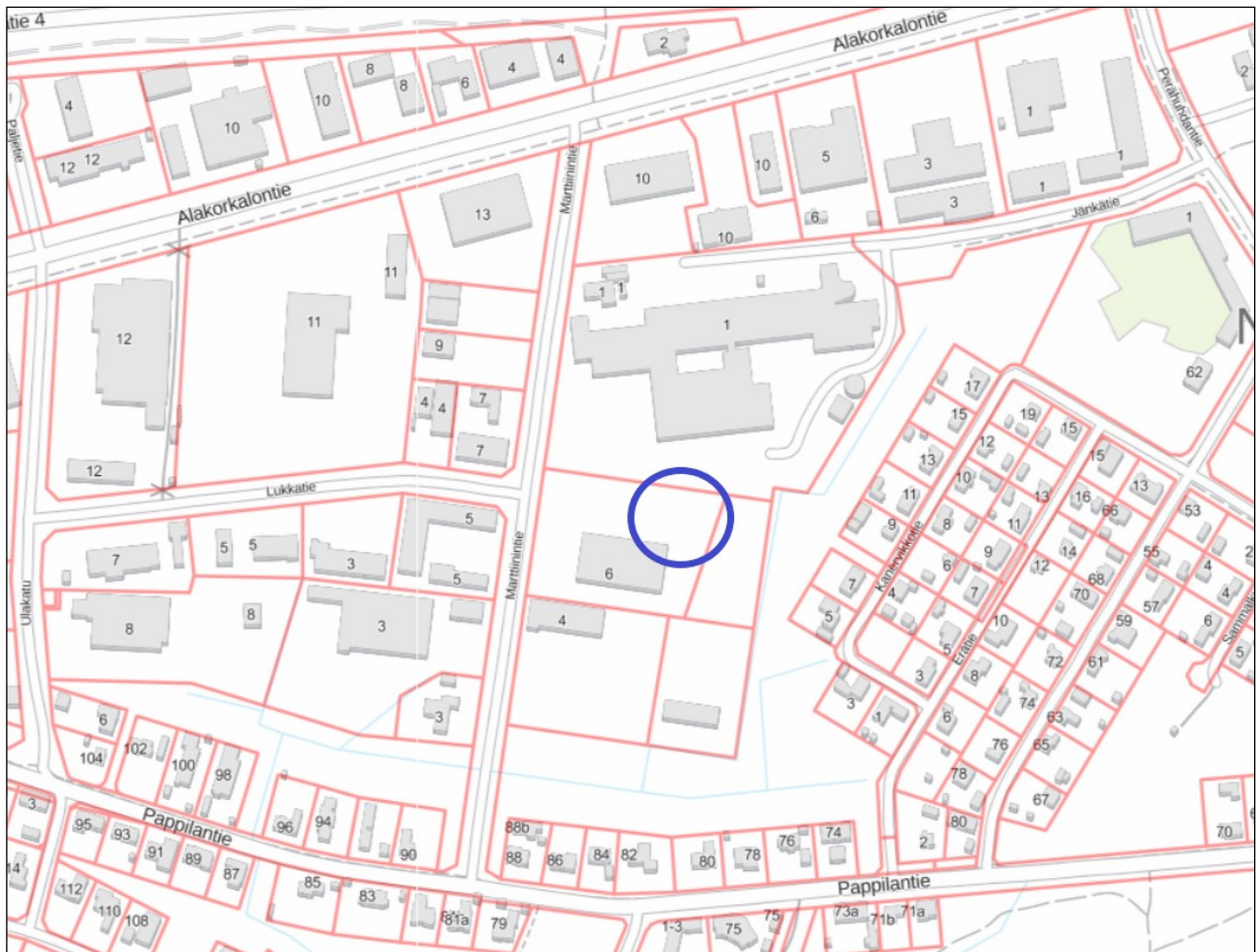
Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

HYVÄKSYNTÄ

Tämän päätöksen on esitellyt insinööri Anna-Kaisa Puhakka ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITTEET Liite 1. Sijaintikartta
Liite 2. Puhdistusaluekartta
Liite 3. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessi-osoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **260 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihe:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/2423/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2423/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Puhakka Anna-Kaisa 18.06.2020 07:41

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 18.06.2020 07:53